

Livsglede

BLADET FOR AMPUTERTE/PROTESEBRUKERE 4/2009

ATTERÅS FYLLER 10 ÅR s 6-8

EN SPESIELL UTFORDRING s 10-12

HØST TUR s 16

MEMBERSHIP BLAD FOR MOMENTUM, FORENINGEN FOR ARM OG BENPROTESEBRUKERE
Bladet er ditt, men la også gjerne noen andre få lese det.

WWW.MOMENTUM.NU

Eva Hundvin
Kontor og regnskap
Mobil: +47 938 49 580
E-post:
eva@ortopro.no

Jørn Kvamme
Salgsjef / produktansvarlig
Mobil: +47 97160767
E-post:
joern@ortopro.no

Asle Reigstad
Daglig leder
Mobil: +47 90830936
E-post:
asle@ortopro.no

Øystein Furnes
Kundeservice
Mobil: +47 95047649
E-post:
oystein@ortopro.no

Ortopro er et Norsk firma som ble grunnlagt i 2001 av Jørn Kvamme.

Ortopro arbeider med forskjellige store og velkjente produsenter av protesedeler.

Våre kunder er Ortopediske Verksteder i hele Skandinavia.

Jørn Kvamme som grunnla Ortopro er utdannet ortopediteknikker i tillegg til selv å være en protesebruker.

Dette håper vi i Ortopro er en god ballast for å kunne velge de beste produkter som er tilgjengelig på markedet til glede for deg som protesebruker.

Ortopro AS leverer proteseføtter for alle aktivitetsnivå og bruksområder.

Blatchford

KX06 CaTech swing and stance

Hydraulisk kne med behagelig og presis bevegelse i stå og sving fasen. Et av de beste aktive knær. Produsert med høykvalitetsakslinger for behagelig bevegelse i lang tid. Revolusjonerende geometri gir svært jevn overgang fra stå til sving fase. Trygg og god å stå og gå med.

TT Pro Demper med torsjon

Prisvinnende støtdemper som minsker torsjonskrefter for pasienten.

Brio30 Adjustable Heel Height Devise

Justerbar ankel for hælhøyder på 0,0 - 2,5 cm. Gir mulighet til å bruke forskjellige sko etc.

Navigator Foot

Multiaxial fot. Perfekt for vanlige aktiviteter på jobb, i hjemmet etc.

Utgiver: MOMENTUM
Postboks 49 Skøyen 0212 Oslo.
Utkommer 4 ganger årlig.

Layout: Magma Reklamebyrå
Trykk: Wisa Grafisk AS

REDAKSJONEN I LIVSGLEDE

Geir Bornkessel
Nestleder Momentum
Kne-exprotesebroker
geir.bornkessel@momentum.nu
Tlf. 97 15 58 78

Nils-Odd Tønnevold
Styreleder, Momentum
Legg og lårprotesebroker
nils.odd.tonnevold@momentum.nu
Tlf. 92 20 16 26

Internett:
www.momentum.nu

Annonser:
Kontakt Nils-Odd Tønnevold
nils.odd.tonnevold@momentum.nu
Tlf. 92 20 16 26

Forsidefoto:
Hans H. Reinertsen

ISSN: 1891-3040

*“Det er bedre å tenne et lys
enn å forbanne mørket”*

KOMMENTAR

Vi nærmer oss slutten på nok et aktivt Momentum-år. Et stadig økende antall likemanns-besøk, innvelgelse i flere brukerråd, mange arrangementer over det ganske land, foredrag i ulike fora, aktiv innsats overfor politikere og myndigheter har preget året. Mye Livsglede har blitt spredd!

Livsglede kan bety så ulike ting for den enkelte. Artikkelserien om Olav Stornes viser at Livsglede er mulig uten protese og på tross av smerter og utfordringer på mange områder. Det er sterk lesning og det ligger lærdom i hans eksempel. Vi kan velge å grave oss ned i problemene eller se fremover, tenke positivt og ta utfordringene på strak arm. Det er i stor grad VILJEN det kommer an på.

“Ingenting er større enn å kunne gi av seg selv, helt frivillig”

Viljen til å hjelpe andre er også viktig. Vi tror aldri at frivillig arbeid vil utspille sin rolle. Det er mange oppgaver som ville forbli uløste dersom alt som skulle gjøres var avhengig av betaling. I dagens velferdssamfunn er vi etterhvert blitt vant til, på godt og vondt kanskje, at staten tar ansvaret. Det må ikke frata oss ansvaret for våre medmennesker. Vi bør være på vakt slik at vi ikke forsløves og overlater alt ansvar til andre og “den anonyme tredjepart”, staten.

Vi vil oppfordre våre lesere til å se behov hos mennesker rundt oss. Gitt vår innsikt i de gleder og utfordringer som møter amputerte og deres pårørende, burde vi som selv er amputert, pårørende, venner og fagpersonnel bruke vår innsikt til glede for andre.

**Gledelig jul og godt nytt år
til våre medmenneskers beste!**

INNHold:

Arv og gaveinfo	s. 4	Livsglede kryssord	s. 14
Atterås fyller 10 år	s. 6-8	Høst-tur rundt Sognsvann.....	s. 16
Momentum Innlandet	s. 9	Kan jeg gjøre noe?.....	s. 21
En spesiell utfordring	s. 10-12	Kontaktpersoner	s. 23-24

Vil du støtte Momentum økonomisk?

I Norge er det i dag ca 5000 personer som mangler arm og/eller bein som følge av dysmeli, sykdom eller ulykke. Ved å støtte vårt arbeid økonomisk hjelper du oss å hjelpe flere amputerte og pårørende.

Vi er blant annet med på å:

- Finansiere forskning på amputasjons- og fantomsmerter, amputasjonskirurgi, gangtrening
- Inspirere til nytenkning og bidra til forbedring av proteser og ortopedi-teknisk service
- Besøke amputerte og pårørende på sykehus og rehabiliteringssenter (likemannstjenesten)
- Drive kursvirksomhet og opplæring av likemenn
- Arrangere temakvelder og weekend samlinger for amputerte og pårørende
- Utgi medlemsblad og informasjonsmateriell
- Drive lobbyvirksomhet overfor politikere og myndigheter innen relevante områder
- Vise utstillingen Livsglede for å spre livsglede og informasjon om livet som protesebruker.

Støttearbeidet mottar tilskudd fra det offentlige. Men tilskuddet strekker ikke til for å kunne utføre alle de viktige oppgavene. Bidrag i

form av en pengegave nå eller testament til fordel for Momentum er derfor en viktig inntektskilde for foreningen.

Ønsker du å støtte oss økonomisk og lur på hvordan?

Momentum er på listen over organisasjoner som en kan gi gave til og få fradrag på selvangivelsen. Forutsetningen for at en skal få slik fradragsrett er:

- Gaven må gis i form av ett pengebeløp til Momentum.
- Ved innbetaling må fullt personnummer oppgis (11 siffer) samt navn og adresse på giver.
- Samlet gave må være minst kr 500 i løpet av inntektsåret. For ektefeller gjelder beløpsgrensen for hver av dem.
- Maksimalt fradrag er kr 12.000 årlig og er da summen av gaver til alle organisasjoner vedkommende måtte støtte. Du kan selvsagt gi mer enn maks beløp, men får altså maks fradrag for kr. 12.000 på

selvangivelsen.

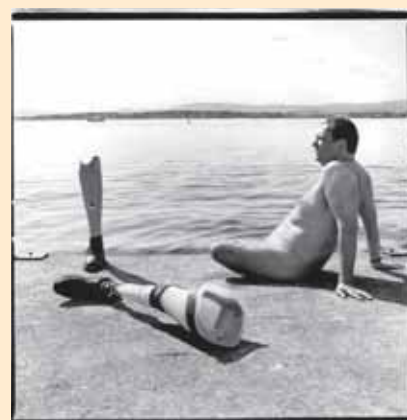
- Det er ikke krav om medlemskap for å benytte seg av ordningen.

Dersom du ønsker å støtte Momentum og få skattefradrag for dette, så kan du sette inn penger på vårt kontonummer 9235.17.01406 og merke betalingen med gave samt ditt personnummer, navn og adresse.

Vi har laget et hefte med informasjon om dette som du kan få tilsendt ved å kontakte oss.

Har du spørsmål kontakt Nils-Odd Tønnevoold på telefon 9220 1626 eller e-post nils.odd.tonnevold@momentum.no

På forhånd takk!

Harmony® e-pulse holder protesens din på plass!

Otto Bock®

QUALITY FOR LIFE

Vakuumteknikken i e-pulse-pumpen kombinert med en Polyuretanliner gir deg overlegen komfort.

Du justerer selv på en enkel måte hvor hardt protesens skal sitte ut i fra ditt eget aktivitetsnivå.

Otto Bock Scandinavia AB • Tlf. 23 14 26 00 • www.ottobock.se

Judith Flickinger | smart shoppere | vårdgivare | författare | karriärkvinna | sosialt utåtriktad | amputerad

Alpha® Liner *Bekvämt skydd*

En Alpha Liner erbjuder mest komfort och skydd för personer som Judith som har en mängd tidskrav.

För många amputerade är Alpha Liner synonymt med komfort. Den mineraloljebaserade Alpha-gelen med E-vitamin ger utförlig stötdämpning för stumpen med större komfort och skydd från skav och nedbrytning. Alpha linern har slitsstarkt tyg på utsidan för att förlänga linerens livslängd och göra det enklare att ha proteser.

Olika modeller av Alpha liner:

Alpha Original • Alpha Spirit • Alpha MAX • Alpha AK • Alpha UE • Alpha P-POD™ • Alpha DESIGN®

REAL SOLUTIONS FOR REAL PEOPLE

FÖR MER INFORMATION RING OHIO WILLOW WOOD
+46 (0)18 34 92 91 WWW.OWWCO.SE

OHIO WILLOW WOOD®
free the body...free the spirit™

Atterås Ortopediteknikk 10 år

En drøm ble til virkelighet

Tekst: Odd Gurvin

Foto: Øystein Klakegg

Kjetil Atterås gründer og eier av Atterås Ortopediteknikk AS

Drømmen om egen praksis var Kjetil Atterås sin drivkraft da han startet selskapet Atterås Ortopediteknikk AS i 1999. En drøm om å etablere et ortopedisk institutt som skulle benytte den nyeste teknologien, ha høy fokus på kvalitet, satse på samarbeid med andre fagdisipliner og gi trivsel til både ansatte og kunder.

- Jeg tror at når man er ung så mangler man noen "forsiktighetskromosoner" i kroppen. Jeg var nyutdannet, småbarnsfar og belånte huset til langt over pipen for å kunne starte Atterås Ortopediteknikk. Under slike situasjoner har en faktisk ikke noe annet valg enn å lykkes, sier Kjetil Atterås 10 år etterpå og funderer litt om han hadde turt å gjøre det samme en gang til.

Kjetil hadde arbeidet som ortopedingeniør i noen år. Han så muligheter til forbedring gjennom å bryte tradisjonelle mønstre i faget og så samarbeid med andre fagdisipliner, faglig utvikling og høye krav til kvalitet som den viktigste faktor for endring. Atterås Ortopediteknikk ble derfor etablert med visjonen trivsel og kvalitet. I dag ser vi at de visjonene, verdiene og målene vi satte for virksomheten fortsatt er gjeldende.

- Jeg har fra starten av vært svært heldig med mine kollegaer og har fått ansatte med høy faglig og sosial kompetanse. Teamfilosofien gjelder internt og vi har jobbet med å finne ut hva hver og en av oss er god på. Vi har formet rollene våre slik at hver av oss bidrar der vi har våre

beste ressurser. Heldigvis er vi mennesker forskjellige og summen av det gir ett totalbilde hvor vi sammen blir sterke. I tillegg fikk jeg Svein Vidar Ersvær inn som profesjonell styreleder fra første dag. Han oppfordret oss til hele tiden å ha balansert fokus på strategier, salg og markedsføring; områder som kanskje ikke alltid ligger like naturlig for oss ingeniører, sier Kjetil og gir æren av suksessen til alle sine 24 medarbeidere.

JUNGELTELEGRAFEN

- Gode resultater innad gir gode resultater utad. Flere protesebrukere har vært svært fornøyd med vårt arbeid og gjennom jungeltelegrafene gir dette oss mange nye kunder. Samtidig har vi holdt foredrag på sykehus, hos proteseforeninger og fått redaksjonelle oppslag i tidsskrifter og media. – Jungeltelegrafen ga oss veksten i starten og etter hvert har kulturen i virksomheten i sterk grad bidratt til økningen, sier Kjetil.

- Atterås Ortopediteknikk ble tatt veldig godt imot i helsevesenet fra første dag og vi kan takke mange mennesker som hadde troen på oss, og gav oss sjansen til få utøve faget vårt og dermed vise hva vi var gode for. Jeg fikk også tidlig noen veldig gode mentorer som uselvisk delte sin livserfaring med meg og bidro til å redusere prøvingen og feilingen, sier Kjetil.

- Kultur og trivsel er alt, ikke bare av strategiske grunner. Men viktigst av alt, vi har ett liv og da har vi ansvar for å ha det bra. Vi er vår egen lykke smed! Som firma har vi muligheten til å tilrettelegge for det som etter vår mening gir ett godt

liv. Den langsiktige oppskriften til trivsel og ett godt liv er mestring, utvikling og gode medmenneskelige relasjoner, både privat og på jobb. Vi skal ikke ta æren for folks totale livskvalitet, men vi gjør det vi kan gjennom ved å ha en kultur hvor kvalitet og trivsel står i høysetet. På den måten har vi de beste forutsetninger for å oppleve nettopp mestring, utvikling og gode medmenneskelige relasjoner.

- Vi føler oss i dag sterkere enn noen gang. Spenningen og gleden over å ta fatt på de neste 10 årene er stor. Vi har de siste 6 årene jobbet med 3-års planer og er nå i siste fase av eksisterende planer og vi holder nå på å dra opp linjene for de neste 3 årene. Vi har mye spennende vi skal iverksette og vi kan love stor videreutvikling av Atterås Ortopediteknikk med mange nye og spennende planer. En av disse planene er videreutvikling og profesjonalisering av Atterås Prosthetic Ski Team. Dette arrangementet går av stabelen i vinter for 4.gang og vi har fått god trening i å gjennomføre arrangementet, bygge proteser til dette formål, og vi har fått god trening i å være skiinstruktører for protesebrukere. Dette har vært en lang prosess. Fra vinteren 2010/2011 planlegger vi å lansere dette internasjonalt og få med flere protesebrukere fra utlandet. Vi har til nå hatt deltagere fra Holland og flere forespørsler som vi dessverre har måttet takke nei til. I tillegg har vi mange spennende planer og ideer som vi ikke vil røpe ennå. Så her er bare å følge med.

Avslutningsvis sier Kjetil Atterås : Jeg sender en stor takk til alle dere som har hatt tro på oss fra vi startet opp og bidratt til vårt virke.

Kunnskap og utvikling i praksis

Tekst: Odd Gurvin

Foto: Atterås

Atterås er en kunnskapsbedrift der kunnskapen er viktigste konkurransemiddel. Dette kombinert med fokus på samarbeid mellom ulike fagdisipliner har bidratt til å skape et profesjonelt og godt lærende arbeidsmiljø som igjen tiltrekker seg rette medarbeiderne, hevder Kjetil Atterås

- Vi har fått dyktige medarbeidere som alltid vil lære mer, de jakter på nye utfordringer, initierer endringer, har ideer for nye produkter og tjenester, bygger opp relasjoner med andre involverte faggrupper og lærer gjennom samhandling. Vi har mennesker som er modige på egne og pasientenes vegne og bryter barrierer rett som det er. Derfor prioriterer vi trivsel, samarbeid mellom ulike faggrupper og fokus på nytenkning som gir oss god medarbeiderutvikling, sier han.

- Kunnskap skapes aktivt gjennom samarbeid og blir ikke bare "overført" passivt til hverandre. Kunnskapen skapes gjennom handling, samhandling med andre faggrupper og refleksjon. Det er ikke bare kunnskapen i seg selv som er verdifull, men den evnen kunnskapen har til å initi-

ere energi, et ønske om å skape endring og til slutt løsninger som ingen tidligere har gjort. Ved at vi arbeider på denne måten medførte blant annet at vi etablert en ski-, og vannskiskole, sier Kjetil og fortsetter. - De aller fleste som arbeider hos Atterås er veldig aktive og glade i natur og friluftsliv, og det gir oss mye glede i hverdagen. Aktivitet og friluftsliv er gleder som vi også forsøker å overføre til våre protesebrukere, men da på deres vilkår.

Å klare å gå rundt i hjemmet kan oppleves som ekstremsport for enkelte, og man må nødvendigvis ikke sette utfor ned en skibakke eller stå bak en rask motorbåt for å være aktiv. Vi legger derfor opp til individuell utvikling for hver enkelt protesebruker slik at de kommer seg i aktivitet og dermed får en betydelig økt livskvalitet, sier Kjetil.

FREMTIDEN ER ENNÅ IKKE SKAPT

"Skomaker – bli ved din lest" er noe Atterås praktiserer og lever fortsatt etter visjonen om å skape verdens beste proteser.

- Vi kan ikke flyte på gammel suksess og vi har fortsatt en vei å gå for å skape en bedre fremtid for våre protesebrukere. Derfor har vi et betydelig fokus på FOU i hverdagen vår, sier Gründeren.

Atterås Invent ble etablert for å arbeide med produktutvikling på det internasjonale markedet ved å bruke klinisk erfaring for å definere hva som kan gjøres bedre. Der man finner forbedringspotensial setter Atterås inn ressurser for å utvikle nye og forbedrede løsninger og frem til nå kan man skilte med følgende utviklede produkter:

- Sittekrykke
- Hydraulisk barnekledd
- Spesialadapter til bruk i skiproteser

I tillegg arbeides det med en rekke andre produkter som er under utvikling. Ideene Atterås Invent utvikler må nødvendigvis ikke komme fra dem selv. - Finnes det noen der ute som har en idé eller tanker om en løsning som kan forbedre hverdagen til protesebrukere må de gjerne kontakte oss. Vi har maskinpark og kompetanse på utvikling av prototypproduksjon, så om noen har en god idé setter vi oss sammen og ser hvordan vi kan realisere det i fellesskap, oppfordrer Kjetil avslutningsvis.

Atterås Prosthetic Ski Team har skiskole for sommer og vinteraktiviteter. Dette er for de menneskene som vil være ekstremt aktive, men hos Atterås forsøker de å få alle sine protesebrukere i aktivitet – på sitt eget nivå.

Atterås
Ortopediteknikk

Ortopediteknisk Institutt

Vital 10 åring med internasjonalt samarbeid

Tekst: Odd Gurvin

Atterås Ortopediteknikk i Bergen har inngått avtale med Dorset Orthopaedic's Silicone Clinic i England, som er mest kjent for å lage protesene til Heather Mills. Dorset har tyve års erfaring med å sminke proteser slik at de ser tilnærmet ekte ut, og er verdensledende innenfor sitt felt.

– Dorset er anerkjent som de beste i verden innenfor sitt felt og at vi nå jevnlig arbeider side om side med dem i våre lokaler er for oss veldig inspirerende og motiverende, forteller Ortopediingeniør Kjetil Atterås i Atterås Ortopediteknikk AS.

Dorset Orthopaedic's Silicone Clinic sin stab er kjent for å bestå av fotballøyens beste ortopediske ressurser. Staben som ligger i Dorset utenfor London, har i 20 år arbeidet iherdig med produktutvikling og flere ganger vært først ute med nye produkter som har revolusjonert den ortopediske bransjen og måten man behandler mennesker med behov for proteser og ortoser.

Atterås har inngått et samarbeid med Dorset om tilpasning av silikonortoser og naturtro sminking av proteser - og avtalen innebærer at brukere fra hele Norge må dra til Bergen for å få sin unike tilpasning fra det verdensledende ortopediske instituttet.

SILIKONKOSMETIKK

- Silikonkosmetikk bidrar til å gjøre brukerens protese mest mulig lik den uskadde armen eller foten, og blir helt unik for hver enkelt person. Ved å skreddersy utseendet etter brukerens eksakte behov klarer man å skape en ganske naturtro protese som er naturlig og estetisk tiltalende, forteller Kjetil Atterås.

Dorset sine "sminkører" som nå besøker Bergen med jevne mellomrom har en kunstners øye for detaljer og er dedikert til å gi brukeren et eksepsjonelt silikondekke som er så naturtro som mulig. Kosmetisk silikon kan dekke og matche hudens fargetoner og få frem de fineste detaljer, inkludert individuelle hår, vorter, tatoveringer og mer. - Veldig mange protesebrukere får et helt annet liv etter å ha fått en slik protese. Det handler om selvtillit, trygghet og det og ikke skille seg ut i mengden. Poenget mitt er at utseendet

er viktig og i høyeste grad har noe med vårt selvbilde å gjøre, sier Kjetil Atterås.

ORTOSER I SILIKON

Avtalen den 10 år gamle virksomheten har gjort med engelskmennene inkluderer også tilpasning av SAFO (Silikon Ankel Fot Ortose) og hjelper både store og små med manglende mobilitet i sin fot, til å få en balansert gange. Manglende mobilitet er også ofte kalt "drop foot" og rammer omkring én av tusen mennesker, og kan oppstå fra en rekke medisinske tilstander.

- Tradisjonelle ankel fot ortoser er laget i metall, lær eller plast og kan være ukomfortable og klumpete å bruke. Gjennom å lage ortosen fra silikon skaper man en fleksibel, dynamisk og støttende ortopedisk løsning som har totalkontakt med foten og dermed behagelig for brukeren å benytte, forteller Ortopediingeniøren.

Stiftet på Lillehammer

Den 27.august møtte Tor Dalsheim, Tore Byrløkken, Inger Groven, Liv Karin Søstuen og Rune Søstuen til møte om planlegging av Momentum Innlandet. Det ble valgt et interimsstyre bestående av ovennevnte med unntak av Tor Dalsheim. Nytt møte ble da bestemt at skulle avholdes på Lillehammer OCH. 1.oktober

Momentum Innlandet ble besluttet stiftet med følgende medlemmer:

- Rune Søstuen (Hedmark)
Leder/protesebruker
- Liv Karin Søstuen (Hedmark)
Styremedlem/pårørendekontakt
- Tore Byrløkken (Oppland)
Styremedlem/protesebruker
- Inger Groven (Oppland)
Styremedlem/protesebruker

Framdriftsplan høsten 2009/vinter 2010:

- Likemannskurs i November.
- Datakurs i jan/feb. 2010.
(Tor forhandler med lokaliteter osv.)
- Livsgledeutstilling 2010

Til medlemmer i Momentum Innlandet

Etter stiftelsesmøte på Lillehammer ønsker vi deg velkommen til Momentum Innlandet. Dette er det lokale Momentum for Hedmark og Oppland. Vi ønsker å bygge opp en lokalforening som skal ta vare på våre medlemmer og deres interesser.

Våre hovedmål er likemannstjenesten og ulike arrangementer.

I den forbindelse ønsker vi at dere kommer med tilbakemeldinger og forslag på ulike temaer, kurs, arrangementer vi kan ta opp på våre samlinger.

Vi planlegger å holde en til to samlinger hvert år. Med fokus på det sosiale.

For å få til dette er vi avhengige av at flest mulig deltar på samlingene.

Vi jobber videre med ulike søknader om støtte slik at vi kan holde disse samlingene på et økonomisk lavt nivå.

Vi planlegger en sosial samling event. med datakurs i jan/feb 2010. Tor Dalsheim forhandler med pris og sted. Invitasjon kommer senere, men gi beskjed allerede nå om du er interessert i å delta.

MVH Styret

Rune Søstuen

Tlf. 62425358 M:95965242

e-post: livkarins@yahoo.no

Når Olav Stornes ved hjelp av krykkene spiller ball med Nicolai på seks år, gir han intet inntrykk av å slite med hverken alder eller manglende høyreben.

En spesiell utfordring for protesemakerne

Tekst: Flemming Dahl
Foto: Hans H. Reinertsen

Olav Stornes er amputert - helt oppe i hofteleddet. Han har den erfaring, og deler den med fagfolk, at det ikke er lett å lage brukervennlige proteser til amputerte som ham.

Poenget er at de ikke har noen benstump som protesen kan festes til og styres med. Stornes er godt voksen, 73 år gammel. Men når han ved hjelp av krykkene spiller ball med barnebarnet, Nicolai på seks år, gir han intet inntrykk av å slite med hverken alder eller manglende høyreben. "Jeg har vært på helsesportsenteret på Beitostølen og sett dem som er verre stilt enn meg," sier Stornes.

Hva det å leve uten et ben angår, har han lang erfaring: Et kvart århundre er gått siden amputasjonen.

KRYKKER, IKKE PROTESE

Stornes bor i Hauge i Dalane, i Sokndal kommune. Etter amputasjonen forble han i sitt arbeid som elektroingeniør, ved gruvedriften Titania AS, helt til han nådde 65 års alder og ble pensjonist.

Sammen med sin kone, Inger Johanne, er han i Oslo, på besøk hos datteren Ellen og hennes to smågutter, Nicolai og lillebror Sondre, den dagen Livsgledes medarbeidere møter ham.

Hans forklaring på at protesen i mange år stort sett har stått i skapet, er at han føler seg ubekvem med den på, at den for mange formål er mer i veien enn til nytte, og at den synes å påføre ham økte fantomsmerter – kort sagt at han har det bedre uten protese, men med krykker.

Likevel nærer Stornes et håp om at det vil bli gjort mer – ved hjelp av ny viten, ny teknologi, nye materialer – for å lage brukervennlige proteser til amputerte som ham.

Stornes tenker vel så mye på andre som på seg selv, sier han, når han nå forteller om sitt håp – i praksis en anmodning om styrket innsats fra protesemakernes side. "Jeg liker ikke å stå frem. Men hvis man på den måten kan gjøre noe for andre, er det greit," sier han.

Noen kan jo ha et svakere gjenværende ben enn det han selv nyter godt av, forklarer Stornes, slik at de rent fysisk har mer bruk for en protese enn han har hatt.

DA SELVFØLELSEN SVIKTET

Dessuten har han selv opplevd, tilføyer han, at fraværet av en protese som tilslører fraværet av et ben faktisk kan gi en benløs en vond følelse av å fremstå som et makabert syn.

Om den første tiden etter amputasjonen, da han følte fremmede menneskers blikk på seg ute i det offentlige rom, sier han:

"Jeg så meg selv i speilet, jeg så hvordan jeg så ut."

Liker ikke å stå frem, altså. Men han har gjort det en gang tidligere, i et leserinnlegg i MOMENTUMnytt (nr. 4, 2001), forløperen til Livsglede. Der satte han søkelyset på amputerte i hans kategori. Angående det å bli beskuet av fremmede, skrev han:

"I begynnelsen hadde jeg store problemer med egen selvfølelse, så skulle jeg ut blant ukjente mennesker, ble protesen tatt på. Men heldigvis så klarer en å bearbeide seg selv. Etter hvert følte jeg friheten på én fot med krykker så mye bedre enn problemet med egen selvfølelse."

ET UTFORDRENDE MINDRETALL

De som er amputert i hofteledd, utgjør

et lite mindretall blant de amputerte. De representerer kynisk sagt et lite marked, og nettopp dette kan ligge til grunn for at de har fått mindre oppmerksomhet enn andre amputerte, med den følge at deres proteser ikke er blitt bedre enn de er.

Jan Risnes, ortopediingeniør og en av vinnerne av Momentumprisen 2009, bekrefter overfor Livsglede at amputerte i den aktuelle kategorien representerer en spesiell utfordring for fagfolkene.

"Det er jo snakk om en sjelden protese-type. Det å lage en sånn protese er ikke like lett som å lage en vanlig lårprotese," sier Risnes.

"Det har lett for å bli sånn at protesene blir mislykkete og at brukerne føler seg innestengt," tilføyer han.

Risnes viser til at fordi det ikke finnes noen benstump å feste protesen til, blir det, i den hensikt å skape et feste, laget en slags kurv som går rundt kroppen på den amputerte.

"Det er dette å få protesen bekvem som kan være litt vanskelig. Det krever en del omtanke å lage en protese som er både myk nok og stiv nok og lett nok. Det er mye som er vanskelig å få til med en sånn protese."

KANSKJE BLIR DET BEDRE...

Når Stornes en gang i blant tross alt tar protesen ut av skapet, er det gjerne når han vet at han skal stå stille lenge.

"Jeg bruker den 17. mai hvert år," sier han.

Både egeninnsats og hjelp fra faglig hold har hjulpet Olav Stornes til å bli så oppegående som han er - på ett ben. "Den gode opptreningen jeg fikk på Beitostølen Helseport-senter var grunnleggende for mitt liv videre," sier han. Stornes er ikke minst glad for å ha lært å stå slalom - ved hjelp av én ordinær ski og to krykkeski.

Risnes, ortopediingeniøren, gir en smule næring til Stornes' håp om at bedre løsninger en dag kan se dagens lys:

"Jeg tror det er mange som går og tenker på dette, jeg tror kanskje det kan lysne lite grann. Det finnes jo mange nye materialer..."

Olav Stornes og hans Inger Johanne stortrives sammen med barnebarna Nicolai og Sondre.

Psykiske problemer er verre enn noen annen sykdom

Han fremstår ikke som en mann av store ord. Men Olav Stornes er klar i sin konklusjon når han kort beretter om en psykisk nedtur han for mange år siden slet seg igjennom.

For all del, Stornes forteller mye om tilværelsens gode sider – om hvordan han følte seg vel ivaretatt på Radiumhospitalet, om fine og lærerike opphold på Beito-stølen Helsesportsenter, om to deltagelser i idrettsarrangementet Ski for Light i USA, om mange reiser på ett ben til ulike steder i verden sammen med sin Inger Johanne...

"Året etter amputasjonen var vi en tur i Bulgaria. Siden har vi reist veldig mye. Vi tenkte at vi må reise mens vi kan, man vet aldri..."

Men når han beretter om livets vanskelige sider – inklusive fantomsmertene, som han holder i sjakk med selvhypnose og medikamenter – gir han inntrykk av at det er den psykiske nedturen han husker som det vondeste.

FØR BENET BLE TATT

Den rammet ham i en uvisshetens tid: Han hadde fått påvist en kreftsvulst, enda en kreftsvulst, i det benet han senere skulle miste, men før det var klart at en amputasjon ville finne sted.

Som elektroingenjør har Olav Stornes måttet bevege seg høyt og lavt. Her gjør han det i klatrestativet i barnabarnas lekepark.

Det var høsten 1982, på Radiumhospitalet, og svulsten ble forsøkt tatt med strålebehandling.

"Da jeg kom hjem, fikk jeg en tøff periode, med litt psykiske problemer," forteller Stornes.

Han husker en nagende følelse av at det fortsatt satt noe der, at svulsten ikke var borte. Han forteller at han og Inger Johanne da, i påsken 1983, reiste til Israel, at reisen forløp fint, at problemene kom i bakgrunnen.

"Men da vi kom hjem igjen, kom det tilbake. Da fikk jeg vite hva det vil si å ha psykiske problemer, det er verre enn noen annen sykdom."

NOE Å HOLDE SEG FAST I...

Han ser et behjelpelig opplegg på arbeidsplassen, med den følge at han kunne klare å jobbe, og god støtte fra familien som sterkt medvirkende til at han relativt raskt kom seg opp fra dalbunnen – allerede før det ble klart at kreften ikke var borte for godt, at den skulle ta fra ham høyre ben.

Ikke bare hjelp og støtte på jobben og hjemme, men også dette:

"Jeg har en gudstro, så jeg har noe å holde meg fast i."

Olav Stornes er amputert - helt oppe i hofteleddet. Han har den erfaring, og deler den med fagfolk, at det ikke er lett å lage brukervennlige proteser til amputerte som ham.

Det begynte med en hevelse...

Olav Stornes, født i Egersund i 1936, var etablert som familiefar – to døtre og to sønner sammen med sin Inger Johanne – da han sent i 1980 registrerte en hevelse ovenfor høyre kne.

På sykehus i Flekkefjord i to omganger, intet alvorlig ble påvist. Tilbake til sykehuset tidlig i 1981, etter å ha hatt vondt for å gå, en ondartet kreftsvulst ble konstatert.

Snart et opphold på Radiumhospitalet i Oslo, tre muskler fra kneet og oppover ble fjernet.

"De tok bort 2,7 kilo muskulatur," forteller Stornes.

Fikk støtteskinne, begynte umiddelbart å gå. Et fall på sykehuset, en muskel ble slitt av, ny operasjon. Et nytt fall, en ny operasjon, etterfulgt av et par uker i sykehussengen.

"Da begynte jeg med min første treskjæring," minnes Stornes, som senere har holdt denne hobbyen i live.

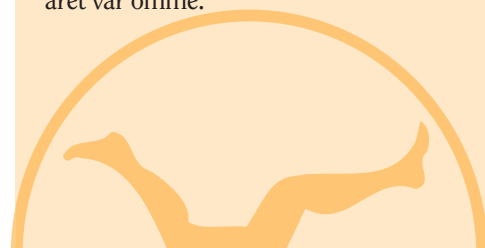
Høst 1981, under et år etter hevelsen over kneet, Stornes var tilbake i arbeid og reiste til Chicago i USA for å følge et kurs, benyttet anledningen til å reise med Greyhound-buss for å avlegge et familiebesøk i New York.

"Da hadde jeg trent meg opp, så jeg klarte å gå uten støtteskinne."

Et år senere, høst 1982, kontroll på Radiumhospitalet, ny svulst ble oppdaget, den ble forsøkt tatt med strålebehandling.

Så den psykiske nedturen (se egen artikkel).

Høst 1983, legene hjemme mente han hadde senebetennelse i lysken, selv ville han ha en sjekk på Radiumhospitalet – der en ny svulst ble påvist, med amputasjon av benet som resultat før året var omme.

Rabatt på hoteller

Momentum medlemmer får rimeligere møte- og hotellrom

Momentum er tilsluttet FFO (Funksjonshemmendes Fellesorganisasjon). Det byr på en rekke fordeler. FFO har nå reforhandlet sine avtaler med Scandic Hotels, Choice Hotels og Thon Hotels og har fortsatt oppnådd svært gunstige priser.

Hotellavtalene og rabatten gjelder alle typer møte/hotellrom du som tillitsvalgt i Momentum ønsker å bestille enten for et arrangement eller du som er Medlem i Momentum ønsker å bestille for deg og dine på privatreise.

Det er mulig å oppnå spesielt gode betingelser hvis du bestiller møter og rom tidlig og i perioder med lavt belegg.

Kontakt hotellkjedene eller det Scandic, Choice, Thon eller Radisson SAS Hotel du ønsker å benytte direkte for å bestille. Husk å oppgi avtalekoden (se under).

For mer informasjon kontakt Cato Lie i FFO på tlf 22 79 91 32 eller cato.lie@ffo.no

Scandic

Scandic hotels har avtalekode D000004481.
For bestilling kan du kontakte hotellet
du vil bruke direkte eller
www.scandichotels.no
eller tlf. 23 15 50 00.

CHOICE HOTELS SCANDINAVIA SM

Choice hotels har avtalekode CH14660.
For bestilling kan du kontakte hotellet
du vil bruke direkte eller
booking@choice.no
eller tlf. 22 34 42 00.

Thon hotels har avtalekode FFO.
For bestilling kan du kontakte hotellet
du vil bruke direkte eller
service@tonhotels.no
eller tlf. 23 08 02 00.

*Vi er der for
protesebrukerne!*

Spesialtilpasset silikon kosmetikk etter kundens egne hudfarger er med på å gi protesen et naturtro utseende.

Sophies Minde Ortopedi AS har en egen gruppe medarbeidere som har spesial kompetanse på silikon. Vi samarbeider tett med Dorset Orthopaedic i England som er ledende på silikon kosmetikk i verden.

For å sikre et best mulig resultat besøker våre medarbeidere hverandre regelmessig under hele fremstillingsprosessen. På bildet ser du to av våre kollegaer fra England som tar fargeprøver av kunden.

For oss er det viktig å fokusere på mulighetene fremfor begrensningene.

Besøksadresse: Trondheimsvn. 235, bygg nr. 79, 0514 Oslo
Postadresse: Postboks 493, Økern, 0512 Oslo • Tlf: 22 04 53 60
E-post: post@sophiesminde.no • www.sophiesminde.no

God jul!

Livsglede kryssord

nummer 4 - 2009

OPERASJON AV LEMMER	ORGANISASJON	KONGELIGE PERSONER	TIDSEPOK- ENE	SOLGUD SKALATONE	KOSTNADS- REDUKSJON	DRØV- TYGGER	FILM- SWAPER	365 DAGER 520- DYR	HES KNUD- RET	FUGLE- "BOL- 16ENE"
KLARE, PAKTE VERK- STEDER				KJØ- LIGE				RIS, PÆRKE FORHENVARENDE		
ELV LEGGE PÆRKE TIL				GRESK SAGN- HELT				ART- IKKEL PANELE		
				INNTA ET EINT MÅL- TID		NESTEN BLINK	SE PA FIN FEST			
				SVEIN TOR- SEN		KRATT	PRES- ENS AV VÆRE			
DRINK		BY I AFRIKA	FISKER ELV				ÆR- FUGL- HUNN	FISK (CONV.) UT- TRYKKE		KRYR
FØRSTE- GANGS OPP- TREDEN									NESTE PATT- ER	
ROMER- TALL 1000		IDRETT- UT- ØVERE				AN- MOD- ET	PLANTER BINDE- ORD			
PREPO- SISJON										
	ROMER- TALL 50	TO LIKE	FAR- TØY		SLAN- GE			HUMØR, NYKKE		
NATUR- PARK, FJELL- GÅRD							NARR- ER			

Momentum ønsker alle
lesere av **"Livsglede"**
en **God Jul!**

Løsning
kryssord
nummer 3 - 2009

Å	M	P	M	O	M	E	N
F	A	N	T	O	N	S	H
L	A	N	O	R	G	E	N
D	R	E	V	E	L	I	N
T	I	R	A	H	I	S	U
S	I	A	S	S	K	K	S
K	O	B	E	L	S	K	A
G	E	S	E	L	L	E	R
R	A	N	A	G	D	K	I

erimed

College Park AccentTM

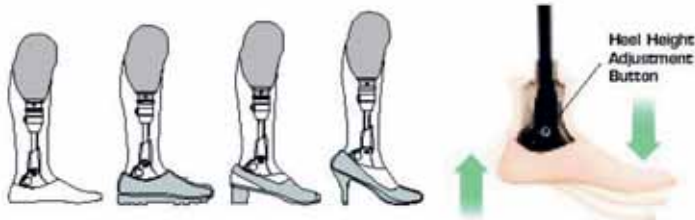

Accent, ett knappetrykk mellom høyhelt og barfot. Sandaltåen og et geniale fleksibelt ankelkonsept tar opp bevegelsen i ankelen.

For mer informasjon ring Steinar Knutsen tel.91686272

Function

Adjustable Heel Height with 2 inch (51 mm) range

www.erimed.se

Høst-tur rundt Sognsvann

Tekst: Turid S. Bornkessel

Foto: Jan Martin Hexeberg

**På et av styremøtene til Momen-
tum Øst kom det et forslag om vi
skulle arrangere en høsttur rundt
Sognsvann. Og alle var enige om
at det kunne bli en koselig sønd-
agsutflukt for alle som ville være
med.**

Som sagt så gjort. Været hadde vært flott i en lengre periode og invitasjonene hadde gått ut til alle våre medlemmer. Vi gledet oss veldig til å fylle sekken med termos med kaffe og litt å bite i. For vi hadde jo tenkt at dette også skulle bli en dag med noen koselige pauser underveis. Turen rundt Sognsvann er jo ikke en ferd over Grønlandsisen, men vi ville gjerne gjøre litt mer ut av det enn bare å marsjere i vei de fem kilometerne.

Jeg må vel innrømme at skuffelsen var stor da vi våknet søndagsmorgen å så

regnet og skyene lå tunge rundt oss. Vi hadde jo ikke sagt noe om værforbehold, så her var det bare å komme i gang. Det er noe som heter det fines ikke dårlig vær, bare dårlig klær. Så med sekken pakket og antrekk for litt rufsete høstvær satte vi oss i bilen og reiste. Skal jeg være helt ærlig så trodde jeg vel ikke at vi ville møte så mange på parkeringsplassen ved Sognsvann. Gleden var dermed stor da vi så at det ikke bare ville bli oss på denne litt sure regntunge høstdagen. Alt i alt ble vi ti turglade mennesker som la i vei med friskt mot på turen rundt vannet. Det ble ingen innlagte "kospauser" hvor vi skulle nyte medbrakt, men et par pauser hvor slitne stumper ble hvilt, det ble det.

Alle hadde vi truffet hverandre før så pratet gikk lett og fokuset var ikke på regneværet overhode. Alle de fine høstfargene og alle de andre turglade familiene rundt

oss, for det var overraskende mange som benyttet denne dagen rundt Sognsvann, var det vi opplevde.

Må vel innrømme at det lå en liten gulrot ved enden av turen da, så vel ganen som øynene skal jo ha sitt. Da vi startet på den siste kneika opp mot kiosken syntes vi alle vi kunne kjenne den gode vaffellukten. Og vaffelpressa fikk jammen kjørt seg den dagen. Vi satte oss ned ved bordene utenfor kiosken og avsluttet en flott tur med nystekte vafler og kaffe. Alle var vi enige om at dette skulle vi gjøre igjen. Oppfordringen går derfor til alle, BLI MED PÅ NESTE TUR. Om det blir rundt Sognsvann er ikke sikkert, men at det blir flere turer det er helt sikkert. Og som sagt det er ingen hindring om dere er rullestolbrukere, det er mange som kan trille og dere vil få en utrolig koselig søndagstur med eller uten regntøy.

Momentum ønsker
alle en riktig varm
og trivelig jul!

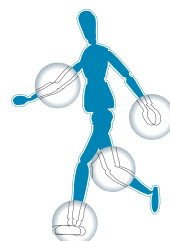
Optimal livskvalitet

– uansett situasjon, gammel eller ung. OrtoCare verkstedene arbeider for å optimalisere din livskvalitet i din hverdag.

OrtoCare består av syv COP-sertifiserte ortopediverksteder i Norge. Dette gir deg trygghet for at du får kvalitativt gode hjelpemidler og blir ivaretatt på beste måte i våre ulike verksteder. OrtoCarekjeden har fokus på god kvalitet, høy kundeservice og effektiv drift som skaper positiv effekt for kundene, verkstedene og NAV.

OrtoCare står for stor faglig kompetanse og har følgende grunnpilarer:

- COP - Code of Practice er et internasjonalt kvalitetssystem som sikrer best mulige tjenester til våre kunder/brukere.
- Profesjonell veiledning og leveranse av hjelpemidler av høy kvalitet til deg som kunde.
- God informasjon og kontakt med rekvirenter og helsepersonell i Helseforetakene.
- Videreføring av tillit, åpenhet i positiv og ærlig kommunikasjon med NAV.
- Yte god og menneskelig service. Kundene tas hånd om på en omsorgsfull måte.
- Det sørges for presis og hurtig levering og oppfølging.

ORTOCARE®
www.ortocare.no

Sammen for bedre kvalitet og service

Bergen: Atterås Ortopediteknikk AS – 55 27 11 00
Bodø: OrtoCare Nordland – Nordland Ortopediske
Verksted AS – 75 50 74 20
Drammen: Buskerud Teknisk Ortopedi AS – 32 80 93 93
Bametekniske AS – 32 82 30 18

Hamar: Norsk Teknisk Ortopedi AS – 62 57 44 44
Kristiansand: Ortopediservice AS – 38 14 45 80
Sandefjord: Teknomed AS – 33 45 45 33
Stavanger: Ortopediservice AS – 51 53 81 30

Kjeden OrtoCare skal gjennom sitt samarbeid til enhver tid ha fokus på å bedre kvaliteten på ortopediske hjelpemidler og bedre livskvaliteten for våre kunder.

Fri utfoldelse er vår spesialitet

Kunnskap om brukerens behov er nødvendig for å finne den beste løsningen.

Vi har i en årrekke spesialisert oss på armproteser. Det er vi alene om i Norden. Fordi vi tar kunnskap og fornyelse på alvor, har vi muligheten til å være først med nyvinningene og kan tilby den beste løsningen for hver enkelt.

I samarbeid med **ORTOCARE**

Norsk Teknisk Ortopedi AS Vikaveien 17 - P.b. 10 - 2312 Ottestad - Tlf: 62 57 44 44 - nto@ortonor.no - www.ortonor.no

Hovedkontor, Møllendalsveien 8
Poliklinikk Betanien
Poliklinikk Fylkessykehuset Stord
Poliklinikk på gamleheimen i Odda
Avd. Ålesund, Moaveien 11
Mobil 97 17 96 37

150 ÅR
1859-2009

Vestlandets ledende ortopediske verksted

Vi har alt innen ortopediske hjelpemidler:

Proteser/ortoser for ben og armer
Ortopedisk fottøy/oppbygg/fotsenger
Spesialkorsetter – Innleggsåler
Kompresjonsstrømper – Brokkbind m.m.

Ta kontakt!

Møllendalsveien 8, 5009 Bergen – Telefon 55 20 64 60 – www.drevelin.no – drevelin@drevelin.no

Ortopediteknikk AS *Livskvalitet på dine premisser*

Hovedkontorer

Oslo	Stavern	Sogndal
Sandvika	Sandnes	Førde
Tønsberg	Stavanger	Horten

Besøksadresser

Gran	Voss
Sandefjord	Mo i Rana
Rosendal	Narvik

Ryensvingen 6 | 0608 Oslo | Tlf: 23 03 56 00 | Fax: 22 19 10 51 | www.ortopediteknikk.no

POLIKLINIKK

Spesialister i
Ortopedisk kirurgi
tar imot pasienter
på instituttet
hver uke.

Tilbudet omfatter
polikliniske under-
søkelser med
diagnostisering og
nødvendig oppfølging.

Ortopedisk Service

Servicen omfatter vurdering, måltaging,
tilpassing og kontroll av ortopediske hjelpe-
midler som fotsenger, løpsinnlegg, såler,
sko, proteser, støtteskiner, korsetter mm.

Timebestilling: Tlf 32 83 04 15

 **Drammen
Ortopediske
Institutt AS**

OFF. GODKJENT — MEDLEM AV NOF

Rosenkrantzgt. 17, 3018 Drammen
Tlf: 32 83 04 15 www.doi.no

*God Jul
og et riktig
Godt nyttår!*

- proteser
- ortoser
- korsetter
- fotsenger og innlegg
- ortopedisk fottøy
- barnehjelpemidler
- sits

OCH
OCH ortopedi AS
www.och.no

Oslo & Akershus
23 28 82 00

Østfold
69 30 17 70

Telemark
35 56 15 50

Oppland
61 24 73 30

Møre & Romsdal
70 10 06 70

TOV AS

Trøndelag Ortopediske Verksted AS
St. Olavs Hospital, 7006 TRONDHEIM

Ditt behov - vår utfordring

Les mer om vår virksomhet på
www.tov.no

SERVICE MED ORTOPEDISKE OG TEKNISKE HJELPEMIDLER

Produkter

- Ben- og armproteser
- Ben- og armortoser; støtteskiner
- Korsetter
- Ortopediske spesialsko
- Innleggsåler og fotsenger
- Varmehjelpemidler for kuldeintoleranse
- Kompresjonshjelpemidler for brannskadet hud
- Sitteskall

Tjenester

- Vurdering av behov
- Måltaging og avstøpning
- Produksjon
- Trening og opplæring
- Justeringer og reparasjoner
- Etterkontroll og oppfølging
- Forskning og utvikling

Kan jeg gjøre noe?

**Husker du alle de spørsmålene du hadde?
Alle de utfordringene du trodde var uoverkommelige? Hvor kan jeg få ordnet
med det ene og det andre? Følelsen av å være den eneste
som har det akkurat slik.**

Slik behøver det ikke å være. Hadde alle hatt en likemann kunne hverdagen ha blitt litt lettere. Å møte noen som har opplevd det samme kan bety enormt mye. Det handler ikke så mye om hva du gjør, men at du er der og kan møte personen med respekt og åpenhet. Det er ikke Supermann med stor S vi er ute etter. Vi er ute etter vanlige mennesker som vil utgjøre en forskjell. Din sivilstand eller sosiale stand er uviktig. Det vi stiller som krav er at du er over 20 år, har bearbeidet din egen amputasjon og har tilstrekkelig avstand til eventuelle egne kriser.

KAN JEG GI NOE TILBAKE?

Som likemann får du full opplæring og du jobber noen timer i måneden. Vi gir deg selvfølgelig oppfølging underveis. Likemannsjobben er ulønnet, men det betyr ikke at du ikke sitter igjen med noe. De tilbakemeldingene vi får i fra våre likemenn er at de føler at de vokser og utvikler seg som menneske av de utfordringene de møter.

DU KAN GJØRE NOE

Kontakt Momentum og fortell oss hva du kan tenke deg å bidra med.
Enten per telefon 4000 4360 eller info@momentum.nu På forhånd takk!

Momentum landet rundt

Vi er til for deg og dine. Ta kontakt!

LOKALE LEDERE OG KONTAKTPERSONER:

Oslo og Akershus:
SVEN-ERIK BLIDBERG
sven.erik.blidberg@momentum.nu
T: 98 28 33 55

Sogn og Fjordane:
FINN ATLE LEIRPOLL
fin-atle@frisurf.no
T: 95 19 50 75

Østfold:
ARNE FREDRIKSEN
arne.fredriksen@momentum.nu
T: 69 27 51 39

Møre og Romsdal:
RONNY STRANDBØ
ronny.strandbo@momentum.nu
T: 90 79 92 78 (arb)

Hedmark:
RUNE SØSTUEN
rune.sostuen@momentum.nu
T: 47 02 10 94, 62 42 53 58

Sør-Trøndelag:
ARNFINN HELLAN
arnfinn.helland@etac.no
T: 91 24 62 02

Oppland:
TOR DALSHEIM
tor.dal@frisurf.no
T: 97 79 37 14

Nord-Trøndelag:
KÅRE MÆHLEN
kare.mahlen@momentum.nu
T: 74 80 25 36, 95 82 64 91

Buskerud:
HELGE BORGEVAD
helge.borgevad@momentum.nu
T: 90 70 55 45

Nordland:
PER MEBY (Bodø/Salten)
per.meby@momentum.nu
T: 75 58 01 35, 93 41 33 88

Vestfold:
HANS EMIL MØLLER-HANSEN
hans.emil.moller-hansen@momentum.nu
T: 90 18 38 10

JAN-HENRY SØBERG
(Vesterålen/Lofoten)
janhenry.soberg@momentum.nu
T: 91 32 65 70

Telemark:
BJØRN D. THORSEN
bjorn.thorsen@gda.no
T: 93 03 30 06

FREDRIK JOHANSEN
(Ofoten/Sør-Troms)
fredrik.johansen@momentum.nu
T: 41 67 78 36

Vest-Agder og Aust-Agder:
BJØRG NODELAND
bjorg.nodeland@momentum.nu
T: 38 15 70 03, 95 84 52 09

Troms:
HÅKON GEBHARDT (Nord-Troms)
hakon.gebhardt@momentum.nu
T: 77 65 00 69, 41 64 03 50

Rogaland:
MONA HØVIK
mona.hovik@momentum.nu
T: 99 03 05 07

Finnmark:
JILL HELEN NILSEN
jillhelen.nilsen@momentum.nu
T: 91 39 57 95

Hordaland:
OLAV SANDVIK
olav.sandvik@momentum.nu
T: 99 70 18 43

SPORTSKONTAKT:

KJARTAN HAUGEN
kjartan.haugen@momentum.nu
T: 90 57 86 15

BARN- OG FORELDREKONTAKT:

ARNFINN HELLAN
arnfinn.hellan@etac.nu
T: 91 24 62 02

PÅRØRENDEKONTAKTER:**Oslo og Akershus:**

TURID S. BORNKESSEL
tusle@hotmail.com
T: 99 24 67 12

Hedmark og Oppland:

LIV KARIN SØSTUEN
liv.karin.sostuen@momentum.nu
T: 47 02 10 94

Vestfold, Buskerud og Telemark:

TINE HAGEN
tine.hagen@momentum.nu
T: 92 49 71 97

Hordaland:

MARIT HAVRE NILSSEN
marit.havre.nilssen@momentum.nu
T: 92 03 06 16, 55 34 37 37

Sogn og Fjordane:

SIGRUN LEIRPOLL
sigrun.leirpoll@momentum.nu
T: 48 10 56 13

Sør-Trøndelag

KARI MÆHLEN
kari.mahlen@momentum.nu
T: 74 80 25 36

Nord-Trøndelag:

KARI MÆHLEN
kari.mahlen@momentum.nu
T: 74 80 25 36

Østfold:

LAJLA FREDRIKSEN
lajla.fredriksen@momentum.nu
T: 45 23 00 69

Nordland, Troms og Finnmark:

BENTE GEBHARDT
bente.gebhardt@momentum.nu
T: 41 64 03 50

Rogaland:

ERLA EINARSDOTTIR
erla.einarsdottir@momentum.nu
T: 90 79 25 09

MOMENTUM

Hovedstyret i Momentum

NILS-ODD TØNNEVOLD

Styreleder

nils.odd.tonnevold@momentum.nu

T: 92 20 16 26

GEIR BORNKESSEL

Nestleder

geir.bornkessel@momentum.nu

T: 97 15 58 78

ELIN HOLEN DE CAPITANI

Generalsekretær

elin.holen@momentum.nu

T: 99 01 66 92

RUNE SØSTUEN

Styremedlem

rune.sostuen@momentum.nu

T: 47 02 10 94, 62 42 53 58

PAUL HAGEN

Nasjonal likemannskoordinator,

paul.hagen@momentum.nu

T: 98 28 33 58

LILLIAN PERRET

Styremedlem/leder region Nord

lillian.perret@momentum.nu

T: 91 76 11 81

TINE HAGEN

Pårørendekontakt

tine.hagen@momentum.nu

T: 92 49 71 97

STEN SØRUM

Varamedlem

sten.sorum@momentum.nu

T: 93 00 10 27

SVEN-ERIK BLIDBERG

Varamedlem

sven.erik.blidberg@momentum.nu

T: 41 76 97 33

RHEO KNEE®

WALK YOUR WAY

ENKEL, SIKKER & TILPASSER SEG

Nye RHEO KNEE slutter aldri å lære hvordan ulike mennesker går. Dermed kan det bidra til smidigere bevegelser og det tilpasser seg deg steg for steg. Protesen tilpasser seg automatisk til ditt ganglag og skiftende omgivelser, slik at du kan konsentrere deg om hva du gjør – ikke om hvordan du går.

Kontakt din ortopediingeniør eller Össur Nordic 2261 5770, info@ossur.com, for mer informasjon.

Life Without Limitations®